

Utlåtande 2017:137 RVII (Dnr 106-537/2016)

Kaffecyklar

Motion (2016:34) av Karin Ernlund m.fl. (alla C)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motion (2016:34) av Karin Ernlund m.fl. (alla C) om kaffecyklar anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Karin Ernlund m.fl. (alla C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att trafiknämnden uppdras att göra sommaren 2016 till en pilotsommar för försäljning från kaffecyklar och att erfarenheterna från sommaren 2016 och inspiration från andra städer i världen ligger till grund för ett kommande regelverk för kaffecyklar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskydds nämnden, trafiknämnden, Stockholm business region AB, polisen och Stockholms handelskammare. Stockholm business region AB, polisen och Stockholms handelskammare har inte svarat på remissen. Därutöver har Stockholms Stads Parkerings AB inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anger att tillfällig försäljning som sker på stadens mark kräver tillstånd, som utfärdas av polismyndigheten, och att

livsmedelsregler kring hygien och information följs. Kontoret anser inte att regelverken är oklara och att det därför inte finns skäl att se över regelverket för tillfällig försäljning från ambulerande cyklar och vagnar. Om potentiella och aktiva näringsidkare upplever reglerna som oklara anser kontoret att berörda nämnder i första hand bör förbättra informationen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden instämmer i att livsmedelsreglerna för ambulerande livsmedelsförsäljning inte är oklara och anger vidare att reglerna är tämligen enkla och väl kända bland företagare. Nämnden anger att olika typer av ambulerande livsmedelsförsäljning redan pågår och har så gjorts under lång tid och anser därför att det inte finns skäl att hantera kaffecyklar annorlunda.

Trafiknämnden anger att polistillstånd krävs för tillfällig försäljning när platsen som ansökan gäller finns listad i de lokala ordningsföreskrifterna. Polisen ger idag tillstånd för en timme/plats och dag. Eftersom polisens bedömning är att ingen upplåtelse behövs i dessa fall remitteras inte dessa ansökningar till trafikkontoret. Om sökanden vill stå längre än en timme/plats och dag remitteras ansökningarna till trafikkontoret. För övriga platser i Stockholms stad som inte är upptagna i de lokala ordningsföreskrifterna behövs inget polistillstånd eller upplåtelse, förutsatt att platsen nyttjas max en timme/dag. Det innebär att kaffevagnar och annan typ av tillfällig försäljning kan stå i större delen av Stockholm, såväl i inner- som ytterstad, utan att överhuvudtaget behöva söka något tillstånd. Mot bakgrund av ovanstående anser nämnden att det inte är motiverat med ett pilotförsök.

Stockholms Stads Parkering AB anger att bolaget tidigare bedömt att bolagets anläggningar generellt inte lämpar sig för foodtrucksverksamhet av bl. a brand och ventilationsskäl. Bolaget har dock ställt sig positivt till att delta i ett pilotprojekt för foodtruckkluster på infartsparkering under helger under förutsättning att det fanns en motpart som tog ansvar för avgränsning och renhållning. Syftet med kaffecyklar torde dock vara deras större mobilitet varför konceptet med kluster torde vara mindre intressant.

Mina synpunkter

Food bikes bidrar till en mer levande och sammanhållen stad och är ett positivt inslag i staden. Som remissinstanserna framhåller är reglerna tydliga; tillfällig försäljning av livsmedel kräver att hygienregler följs och om den aktuella platsen inte är listad i de lokala ordningsföreskrifterna krävs inget polistillstånd, förutsatt att försäljningen sker på samma plats kortare tid än en timme. Det innebär att kaffevagnar och annan typ av tillfällig försäljning kan

stå i större delen av Stockholm, såväl i inner- som ytterstad, utan att överhuvudtaget behöva söka något tillstånd. Det finns därmed goda möjligheter för den som vill bedriva tillfällig försäljning från till exempel en kaffevagn. För platser som är listade i de lokala ordningsföreskrifterna behövs alltid polistillstånd.

Jag vill framhålla värdet av food bikes utanför citykärnan och särskilt på stadens sommargåtor och sommartorg, där de kan berika stadsmiljöerna. En lista över vilka platser som kräver polistillstånd för tillfällig försäljning finns på stadens hemsida. Staden kan framförallt vara behjälplig med att tillhandahålla tydligare information till stockholmare och företag kring vad som gäller i denna fråga och ännu bättre bidra till att informera och uppmuntra näringsidkare om möjligheten att verka även utanför city.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:34) av Karin Ernlund m.fl. (alla C) om riktlinjer för att möjliggöra för fler Food Bikes bifalls.
2. Därutöver anføres följande.

Kaffecyklar eller Food Bikes är, precis som Food Trucks, ett välkommet tillskott i Stockholms gaturum. Trots det finns det idag byråkrati som hindrar kaffecyklarnas framväxt vilket vi tycker är synd. I maj 2013 fattade trafik- och renhållningsnämnden beslut om en försöksverksamhet för Food Trucks. I ärendet konstaterar förvaltningen att ”Mobila försäljningsställen innebär ett försäljningsställe som inte är fast monterat på plats utan kan flyttas från platsen. För dessa krävs ett polistillstånd enligt ordningslagen för en viss angiven plats” samt att det var ett hinder för att bedriva den typen av verksamhet. Den politiska viljan övervann dock byråkratin och försöket med Food Trucks blev så lyckat att verksamheterna permanentades år 2015 till stockholmarnas stora glädje.

Det är därför olyckligt att den socialdemokratiskt ledda majoriteten nu anför samma argument i arbetet med kaffecyklar eller Food Bikes. Kaffecyklarna fyller delvis en annan funktion än Food Trucks eftersom deras tillagningsmöjligheter är begränsade. Samtidigt tar de mindre plats, har mindre miljöpåverkan och är mer

flexibla i sin verksamhet. Det är därför viktigt att även Kaffecyklar eller Food Bikes får rimliga verksamhetsförutsättningar, och att de bereds möjlighet att stå på en plats mer än en timme i taget. Försöket med Food Trucks visade att om det finns politisk vilja, så finns det också förutsättningar för att realisera även detta förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:34) av Karin Ernlund m.fl. (alla C) om kaffecyklar anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 17 maj 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Daniel Helldén

Ulrika Gunnarsson

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson, Cecilia Brinck, Dennis Wedin och Jonas Nilsson (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas och Liberalernas gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Karin Ernlund m.fl. (alla C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att trafiknämnden uppdras att göra sommaren 2016 till en pilotsommar för försäljning från kaffecyklar och att erfarenheterna från sommaren 2016 och inspiration från andra städer i världen ligger till grund för ett kommande regelverk för kaffecyklar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskydds nämnden, trafiknämnden, Stockholm business region AB, polisen och Stockholms handelskammare. Stockholm business region AB, polisen och Stockholms handelskammare har inte svarat på remissen. Därutöver har Stockholms Stads Parkerings AB inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 augusti 2016 har i huvudsak följande lydelse.

I de fall försäljning från kaffevagnar/kaffecyklar/food bikes och annan tillfällig försäljning sker på stadens mark krävs tillstånd, som utfärdas av polismyndigheten. Grunderna för detta regleras i ordningslagen och allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun. De senare är beslutade av kommunfullmäktige. I vissa fall remitterar polismyndigheten ansökan till trafiknämnden för ett utlåtande om till exempel lämpligheten med hänsyn till framkomlighet och tillgänglighet.

Eftersom det gäller försäljning av livsmedel finns det ett regelverk kring hygien och information som ska efterföljas. Sådan verksamhet ska anmälas till miljö- och hälsoskydds nämnden för att ge möjlighet till kontroll av att reglerna följs.

Stadsledningskontoret anser inte att regelverken är oklara och stadsledningskontoret anser därför inte att det finns skäl att se över det specifika regelverket för just tillfällig försäljning från ambulerande cyklar och vagnar. Om det ändå är så att potentiella och aktiva näringsidkare upplever reglerna som oklara så bör de berörda nämnderna i första hand inrikta sina insatser på att förbättra informationen.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motionen anses besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 30 augusti 2016 följande.

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande gjordes av Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 juli 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Det är regler och riktlinjer som rör nyttjandet av stadens mark som motionärerna anser vara oklara. Det är trafiknämndens ansvarsområde.

Beträffande ambulerande livsmedelsförsäljning som företeelse så är det inget ovanligt, och livsmedelsreglerna är inte heller oklara på den punkten. Varje livsmedelsföretagare inom EU ska vara registrerad av en livsmedelskontrollmyndighet, på den ort där huvudverksamheten bedrivs. Ambulerande (mobila) verksamheter får verka inom hela EU oavsett hos vilken kontrollmyndighet de är registrerade. I teorin är det tänkt att fungera så att kontrollmyndigheter runtom Europa och Sverige ska kontrollera de verksamheter som finns inom deras jurisdiktion för stunden. Verksamheter som är registrerade i Stockholm åker exempelvis runt i Sverige på festivaler och då ska andra kommuner där kontrollera verksamheten. Men i praktiken är det naturligtvis svårare eftersom myndigheterna inte vet vilka ambulerande verksamheter som finns inom deras område vid varje givet ögonblick.

Livsmedelskontrollen i Stockholm har över 300 ambulerande verksamheter i sitt register som kontrolleras regelbundet. Där finns klassisk varmkorvsförsäljning, matdemonstratörer, båtar, godisvagnar, fiskvagnar, glassvagnar, food trucks och diverse festivalutställare. Somliga av dessa är mer eller mindre stationära. Andra informerar sina presumtiva kunder om uppställningsplatser via hemsidor. Men en stor del är ständigt i rörelse, inom staden eller inom landet, och därför inte alltid möjliga att kontrollera. I gengäld reser årligen en stor mängd ambulerande verksamheter med annan hemmaort är Stockholm till staden för att medverka på exempelvis festivaler m.m.

Reglerna beträffande livsmedelskontroll är tämligen enkla och väl kända bland företagare idag. En anmälan till den lokala myndigheten är allt som krävs. En registrering utfärdas därefter och denna registrering ska verksamheten ha med sig och

kunna visa upp vid kontroll. Beroende på typ av verksamhet så gäller olika hygien- och informationsregler dessutom vilket är det som kontrolleras.

Utifrån att annan ambulerande livsmedelsförsäljning redan pågår och har så gjorts under lång tid anser miljöförvaltningen att det inte finns skäl att hantera kaffecyklar annorlunda.

Om denna typ av verksamhet försvåras på grund av oklara regler för nyttjandet av stadens mark är det värt att utreda. Miljöförvaltningen tillstyrker förslaget att utreda riktlinjer under en testperiod.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 6 april 2017 följande.

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Karin Ernlund (C), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 mars 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Försäljning från kaffevagnar/kaffecyklar och annan tillfällig försäljning regleras i ordningslagen och allmänna lokala ordnings-föreskrifter för Stockholms kommun.

Polistillstånd krävs för tillfällig försäljning när platsen som ansökan gäller finns listad i de lokala ordningsföreskrifterna. Polisen ger idag tillstånd för 1 timme/plats och dag. Eftersom polisens bedömning är att ingen upplåtelse behövs i dessa fall innebär det att dessa ansökningar aldrig remitteras till kontoret. Om sökanden däremot vill stå längre än 1 timme/plats och dag remitteras ansökningarna till trafikkontoret.

För övriga platser i Stockholms stad som inte är upptagna i de lokala ordningsföreskrifterna behövs inget polistillstånd eller upplåtelse, förutsatt att platsen nyttjas max en timme/dag. Det innebär att foodbikes/kaffevagnar eller annan typ av tillfällig försäljning enligt gällande regelverk kan stå i större delen av Stockholm, såväl i inner- som ytterstad, utan att överhuvudtaget behöva söka något tillstånd.

Mot bakgrund av ovanstående anser kontoret att det inte är motiverat med ett pilotförsök. Kontoret anser också att det är svårt att ta fram ett nytt regelverk eftersom kontoret saknar full rådighet över frågan.

Stockholms Stads Parkerings AB

Stockholm Parkerings yttrande daterat den 11 april 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget bedriver verksamhet på tomtmark och berörs inte direkt av motionärens förslag. Bolaget har tidigare bedömt att bolagets anläggningar generellt inte lämpar sig för foodtrucksverksamhet av bl. a brand och ventilationsskäl. Bolaget har dock ställt sig positiva till att delta i ett pilotprojekt för foodtruckkluster på infartsparkering under helger under förutsättning att det fanns en motpart som tog ansvar för avgränsning och renhållning.

Syftet med kaffecyklar torde dock vara deras större mobilitet varför konceptet med kluster torde vara mindre intressant.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsämnden

Särskilt uttalande gjordes av Jonas Naddebo (C) och Lars Jilmstad m.fl. (M) enligt följande.

Regler och riktlinjer för ambulerande livsmedelsförsäljning via kaffecyklar eller food bikes är i första hand en fråga för Trafiknämnden samt polisen. Trots detta välkomnar vi självfallet miljöförvaltningens positiva gensvar om att vilja utreda riktlinjer för en testperiod enligt motionens förslag. Enligt miljöförvaltningen är livsmedelsreglerna tydliga för ambulerande livsmedelsförsäljning och därför bör nya företeelser som kaffecyklar inte behöva hanteras annorlunda.

Centerpartiets förslag syftar till att förenkla för företagare som bidrar till att göra Stockholm till en levande stad. Vi vill därför att stadens berörda förvaltningar ger tydlig information till stockholmare och företag som visar intresse för denna typ av verksamhet.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Karin Ernlund (C) enligt följande.

Karin Ernlund (C) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen och därutöver anför följande:

Centerpartiet menar att det är beklagligt att Trafikkontoret saknar intresse för att underlätta för kaffecyklar eller food bikes i Stockholm. Staden har inte full rådighet över frågan men kan ändå på många sätt underlätta för företagare som vill vara med och skapa en trevligare och mer levande stad. Försäljning från kaffecyklar har dessutom möjlighet att skapa fler jobb i staden, något som Centerpartiet vill stödja på de sätt staden kan.